

Pasvalys paskelbtas 2027 metų Lietuvos kultūros sostine

**Senjo aludarystės amato įamžinimas – vienas iš daugelio būsimos
2027 m. Lietuvos kultūros sostinės tikslų.**

Aidos GARASTAITĖS nuotr.

(Skaityti 3 p.)

Pasvalys paskelbtas 2027 metų Lietuvos kultūros sostine

(Atkelta iš 1 p.)

2026 metais Lietuvos kultūros sostine taps Kėdainiai, 2027 metais – Pasvalys, o 2028-aisiais – Zarasai – tokį pranešimą antradienį išplatino Kultūros ministerija.

Toks eiliškumas patvirtintas kultūros ministro Simono Kairio įsakyму. Konkursui pateiktas paraiškas svarstė ir pasiūlymus ministruitei teikė ekspertų komisija, kuriai į Lietuvos kultūros sostines pretenduojančių miestų atstovai savo programas pristatė atvykę į Kultūros ministeriją.

„Visų pirma, pagirtinas konkurse dalyvavusių komandų iš septynių šalies savivaldybių ryžtas ir pasirengimas: sutelktos kultūros bendruomenės pastangos, matomas įvairiapusis bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, pasitelkiami vietos kūrėjai, juntama drąsa įvardyti iššūkius ir supratimas, kaip kūrybiškai juos spręsti.

Taip pat labai svarbus ir nuoseklus vietos valdžios dėmesys kultūrai ir menui, vietos kūrėjams ir kultūros bendruomenei. Džiugu, kad būsimosiose Lietuvos kultūros sostinėse darniai vystomos skirtingos kultūros ir meno formos, atrandamos ir gavinamos senosios tradicijos, puoselėjami istorinės atminties ženklai.

Tikimės, kad projektai bus sėkmin-

gai išplėtoti, įgalins vietos bendruomenių kūrybiškumą, skatins kultūrinį turizmą, įtrauks skirtingo amžiaus, pomėgių ar socialinių grupių žmones bei kurs ilgalaikes partnerystes. Nuširdžiai dėkoju visoms savivaldybėms, dalyvavusioms konkurse“, – sako kultūros ministras Simonas Kairys.

Projektą „Kultūrinės dimensijos“ pristatanti 2027 metų Lietuvos kultūros sostinė Pasvalys siekia pateikti miestą ir rajoną kaip vieną iš Šiaurės Lietuvos kultūrinių centrų su savita gamta, tradicijomis, kalba ir papročiais bei parodyti miestą kaip darnų, vieningą, aktyvų, draugišką ir atvirą inovacijoms, naujoms kultūrinėms partnerystėms. Akcentuojami šie Pasvalio išskirtinimai: vieta, gamtiniai objektai, žmonės, tradicijos, tarmė. Lietuvos kultūros sostinės Pasvalio programos meninė vizija – eiti iš gelmių į kūrybines aukštumas: nuo prasmegusios žemės, nuo „kalnų į vidų“ (cituojuant kraštiečių poetą Vladą Braziūną), vis klajojant, keliaujant, kaip kito iš šio krašto kilusio poeto Bernardo Brazdžionio „per pasaulį keliaujantis žmogus“.

Projekto kūrybinė grupė – Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos projektinės veiklos vyriausioji vadybininkė Edita Jareckaitė, bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė, Pasvalio kultūros centro direktorius Robertas Lavickas, režisierės Ramunė Uždavinienė ir Asta Simonaitė, Pasvalio krašto muziejaus direktoriaus pavaduotoja kultūrinei veiklai

ir turizmui Jolita Šležaitė.

Dėl galimybės tapti 2027 metų Lietuvos kultūros sostine varžėsi trys – Mažeikių, Nemenčinės ir Vilniaus rajono savivaldybės.

Įvykis visam Pasvaliui

– Laukia nemenkas iššūkis, tačiau tokie „sukrėtimai“ labai gerai priverčia pasitempti ir viską permačius eiti link tikslo. Idėja paprasta – norim parodyti ir įrodyti, kad nesame tik beveidis miestas šalia Rygos kelio. Manau, jau dabar tam tikri mūsų darbai matomi ir girdimi už rajono ribų. Esu tikra, kad Lietuvos kultūros sostinės vardas dar labiau padės atkreipti dėmesį į mus ir skatins čia užsukti. Tai įvykis visam Pasvaliui ir puiki galimybė visai bendruomenei prisijungti ir kartu kilstelėti mūsų krašto kultūrą, – „Darbui“ sakė režisierė Ramunė Uždavinienė.

Pasvalio kultūros centro direktorius pabrėžė, jog nustebsite Lietuvą nėra pagrindinė šio projekto koncepcija.

– Mes turime daug kūrėjų – aktorijų, režisierių, kolektyvų vadovų, kurie savo darbais jau dabar stebina Lietuvą. Tai, ką jie kuria, 2027 metais bus labiau sukoncentruota į Pasvalį – tiek renginiai, tiek jų turinys ir tematika. Manau, kad greta to, kas jau suplanuota, atsiras ir naujų iniciatyvų. Jau kitą savaitę mes sėsim prie bendro stalo su Savivaldybe kalbėtis dėl tų objektų, kurie galėtų tapti būsimos šventės akcentais. Kad žmogus atvažiuotų, pamatytų,

nustebtų ir išsivežtų dalelę Pasvalio širdyje, – sakė R. Lavickas.

Interaktyvus miestas

Viena iš projekto autorių Jolita Šležaitė minėjo, kad Lietuvos kultūros sostinę Pasvalyje inovatoriškomis idėjomis pasitiks ir Krašto muziejaus komanda.

– Bandysime priminti ir savo žmonėms, ir miesto svečiams, kad mūsų kraštas turi gilią aludarystės tradicijas. Planuojame mieste pastatyti interaktyvią apynių sieną. Jos koncepcija dar kuriama, tačiau idėja tokia, kad prie jos priėjęs žmogus per liaudies dainą, per senųjų aludarių pasakojimus atrastų šį garbingą amatą. Skubantiems ir ilgiau pas mus pasisvečiuoti neturintiems laiko keliautojams pasiūlysim virtualią kelionę dviračiu po Pasvalį. Minant pedalus pasvalietiška tarme kalbantįs gidas parodys ir papasakos apie įdomiausius mūsų miesto kampelius. Tikimės tą virtualų dviratį vežioti po įvairius renginius, šventes, muges ir taip kviešti žmones į būsimą Lietuvos kultūros sostinę. Dėmesio sulauks ir iš mūsų krašto kilę profesionalūs menininkai, į kurių parodas kviesime ir mūsų rajono gyventojus bei svečius.

Planuojame peržiūrėti ir tradicinių renginių koncepcijas. Pavyzdžiui, yra minčių visų mėgstamą rankdarbių parodą-mugę „Metai“ iš muziejaus sienų perkelti į atvirą erdvę, – dalimi būsimų darbų dalinosi Jolita Šležaitė.

Sutaps su jubiliejumi

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė sakė, jog 2027-iejį įstaigai bus ypatingi dvigubai.

– Tais metais mūsų biblioteka minės savo devyniasdešimties metų sukaktį, tad jau dabar tos datos laukiame pakiliai ir šventiškai nusiteikę. Yra numatyta įvairių renginių programa. Parodos, susitikimai, pristatymai. Kaip vieną iš netradicinių veiklų galia įvardinti pasvalietiškus etudus, kurie būtų skaitomi netradicinėse erdvėse – turguje, autobusų stotyje, daugiabučių kiemuose ir pan. Pasištengsime padaryti viską, kad mūsų biblioteka deramai atstovautų 2027 m. Lietuvos kultūros sostinei, – kalbėjo D. Abazoriuvienė.

Kiekvienai savivaldybei pasirengti ir numatytiems programoms įgyvendinti Kultūros ministerija žada skirti iki 150 tūkst. eurų.

Kultūros ministerijos ir „Darbo“ inf.